

לעיין בו. **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הֲכִי הוּא וְדָאִי, פְּלִשְׁתֵּי דָא קָרִיב לְיִיחֻסָּא דְדוּד הָוּה, וּבְרַה דְעַרְפָּה הָוּה** אמר רבי אלעזר כך הוא ודאי עניינו כי גלית הפלישתי היה קרוב ליחוס של דוד המלך כי היה בנה של ערפה אחותה של רות שממנה יצא דוד, **וְהֵינּוּ דְכַתִּיב** וזהו שכתוב, (שמואל א יז כג) גלית הפלשתי שמו מגת **מִמְעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים, אֵל תִּקְרִי מִמְעַרְכוֹת, אֵלָא מִמְעַרְוֹת פְּלִשְׁתִּים** כי הכתיב הוא 'ממערות' פלישתים חסר כ' והקרי הוא "ממערכות", **דְּשׁוּיָוְהָ לְאַמִּיהָ כְּמַעֲרָתָא דָא** ורבותינו דרשו מאה בני אדם הערו בערפה אמו כשפירשה מאחרי רות ונעמי חמותה (רש"י) וזה עשאוה כמערה. **וְכִיּוֹן דְכַתִּיב, וכיון שכתוב** (שמואל א יז) **וַיִּקְלַל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת דָּוִד בְּאַלְהָיו, אִסְתַּפַּל בֵּיהּ דָּוִד בְּעֵינָא בִישָׂא. וּבְכָל אֲתָר דְהָוָה מִסְתַּפַּל בְּעֵינָא בִישָׂא, כָּל זַיְנֵי צַרְעַת אֶתְמַשְׁכֵּן מְעֵינִיהּ דְדָוִד** הסתכל בו דוד בעין רעה כי יש חלון בין הקדושה לבין החיצונים הנקראת עין הרע ודרך שם הסתכל עליו דוד ובכל מקום בו היה מסתכל עליו בעין רעה כל מיני צרעת היו נמשכים בו. **וְהֲכִי הָוּה בְּיוֹאֵב, כִּיּוֹן דְאַסְתַּפַּל בֵּיהּ דָּוִד בְּעֵינָא בִישָׂא, מַה פְּתִיב** וכך היה גם ביואב שהסתכל עליו דוד בעין רעה אחרי שהרג את אבנר בן נר ואמר עליו, (שמואל ב ג) יחלו על ראש יואב ואל כל בית אביו **וְלֹא יִפְרֹת מִבֵּית יוֹאֵב זָב וּמְצוֹרַע** ומחזיק בפלך ונפל בחרב וחסר לחם **וְגו'.**

גולית הפלישתית חירף ונידף את ה' ודוד הסתכל בו בעין רעה ונצטרע במצח
ושם דוד זרק את האבן במקום הצרעת

**וְהָכָא בְּפִלְשֵׁתֵי דָא, פִּיּוּן שְׁקַלִּיל אֶת הַשֵּׁם, אֶסְתָּפֵּל בֵּיהּ
בְּעֵינָא בִישָׂא** וכאן בגלית הפלישתית כיון שהיה מחרף ומקלל הסתכל בו

דוד בעין הרע, **וְחָמָא בְּמַצְחֵיהּ דְּאַצְטְרַע** וראה דוד במצחו שהוא נצטרע
**מִיַּד (שמואל א יז) וְתַטְבַּע הָאֲבָן בְּמַצְחוֹ וּפִירוּשׁוֹ וְאֶת־דְּבַקַת
הַצְרַעַת בְּמַצְחוֹ שְׂדַבְקָה הַצְרַעַת בְּמַצְחוֹ. וְכֹלָא הוּא אֲשֶׁתִּקְעַת
עֵינָא בִישָׂא דְצַרַעַת בְּמַצְחוֹ, וְאֲשֶׁתִּקְעַת אֲבָנָא מִמֶּשׁ
בְּמַצְחוֹ** ובאמת הכל היה בו כי גם השתקעה הצרעת במצחו על ידי העין רעה וגם אבן
ממש שהיא בחינת אבן נגף של החיצונים שקעה במצחו, **וְדָאֵי מְצוּרַע הוּא**
ובודאי שהיה מצורע וזה גרם לו שהאבן נתקעה ושקעה במצחו.

לא היתה בעולם עין המיטיבה לראות כמו העין של דוד

**רְשַׁע חֲיִיבָא (דף ר"ז ע"ב) דְּבִלְעָם, עֵינָא דִּילֵיהּ, הוּא
בְּהַפּוּכָא מֵעֵינָא דְדָוִד** בלעם הרשע והחוטא היתה העין שלו
הפוכה מהעין של דוד המלך **עֵינָא דְדָוִד הוּא מְרַקְמָא מִכָּל זֵינֵי
גְּוּוּנִין** כי עינו של דוד המלך היתה מרוקמת מכל מיני הגוונים של הספירות כי הוא
בחינת מלכות הכוללת כל הספירות, **לָא הוּא עֵינָא בְּעֵלְמָא שְׁפִירָא
לְמַחְזֵי, כְּעֵינָא דְדָוִד.** לא היתה בעולם עין המיטיבה לראות כמו העין של דוד
כָּל גְּוּוּנִין דְּעֵלְמָא מְנַצְצֵן בֵּיהּ, וְכֹלָא בְּרַחֲמֵימוֹ לְמָאן

הלימוד היומי

דְּדַחֵיל חֲטָאָה כל גווני העולם של כל הספירות היו מתנוצצות ומאירות בה וכל הסתכלותו היתה באהבה על מי שירא חטא, **דְּכֹתִיב** כמו שכתוב, (תהלים קיט) **יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי וַיִּשְׂמְחוּ. תִּדְאֵן בְּדַ חֲמָאן לִי** 'יראי ה' שמחים כאשר הם רואים אותי. **וְכָל אֵינֻן חֲיִיבִין דְּחֲלִין מִקְפִּיָּה** וכל החוטאים היו מפחדים ממנו כי כמו שהמלכות מתהפכת לדין לרשעים כך עיניו של דוד המלך היו מתהפכות לדין על הרשעים.

עיניו של בלעם הרשע היתה עין רעה בהכל ובכל דבר שהיה נותן בו עיניו היה מכלה אותו

אֲבַל עֵינָיו דְּבִלְעָם חֲיִיבָא, עינא בישא בכלא אבל עינו של בלעם הרשע היתה עין רעה בהכל, **בְּכָל אֲתָר דְּהוּא מְסַתְפַּל, כְּשֶׁלְּהוּבָא שְׂצִי לִיה** בכל דבר שהיה נותן בו עיניו היה מכלה אותו כמו שלהבת האש המכלה את העצים. **דְּהָא לִית עֵינָא בִישָׂא בְּעֵלְמָא, כְּעֵינָא דְּהוּא רָשָׁע, דְּאִיהוּ בְּהַפּוּכָא מְעֵינָוֵי דְּדוֹד** כי אין עין רעה בעולם כמו העין של בלעם הרשע כי הסתכלותו היתה מהחיצונים הרעים ביותר המחטיאות את בני האדם ואח"כ מענישות ומשפיעות דינים וענשים.

על גילוי עריות נגעים באים גזירה שווה ספחת

עַל גְּלוֹי עֲרִיּוֹת, דְּכֹתִיב על גילוי עריות נגעים באים כמו שכתוב, (ישעיה **א**) **וְשִׁפַּח יְהוָה קְדָקוֹד בְּנוֹת צִיּוֹן. וְכֹתִיב** (ויקרא יד) **וְלִשְׂאֵת וְלִסְפַּחַת** ומה שכתוב ושפח בש' שמאלית היינו ספחת שהיא צרעת.

הלימוד היומי

על הגניבה גזירה שווה עצים ואבנים

עַל הַגְּנֵבָה, דְּכָתִיב, (זכריה ה) הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם יְהוָה עֲבָאוֹת וּבָאָה אֶל בֵּית הַגְּנֵב וְגו' וְכָלְתוּ וְאֵת עֵצֵי וְאֵת אֲבָנָיו. מֵאֵן הוּא מְלָה דְּמְכָלָה עֵצִים וְאֲבָנִים מֵהוּ
הדבר שמכלה עצים ואבנים. **דָּא צָרְעַת. דְּכָתִיב** זוהי הצרעת שכתוב בה,
וְנָתַן אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֵת עֵצָיו. (ויקרא יד)

על לשון הרע נלמד ממשנה ואהרן

עַל לְשׁוֹן הָרָע, נִגְעִים בָּאִים דְּכָתִיב, (במדבר יב) וְהִדְבַּר מְרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁה וְגו', וְכָתִיב (במדבר יב) וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל מְרִים וְהִנֵּה מְצוֹרְעַת.

על עדות שקר נלמד מחטא העגל

עַל עֵדוֹת שֶׁקֶר, בְּגִין דְּסִהִידוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁקֶר, וְאָמְרוּ לְפִי שִׁבְחָטָא הֶעֱגַל עִם יִשְׂרָאֵל הֶעֱיְדוּ שֶׁקֶר וְאָמְרוּ (שמות לב) אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, בְּקַל תִּקְיָה, דְּכָתִיב וְאָמְרוּ אֵת זֶה בְּקוֹל חֹזֵק כְּמוֹ שִׁכְתוּב (שמות לב) קוֹל מְלַחֲמָה בַּמִּחְנָה. בְּגִין דָּא לְפִיכָר נֹאמֵר אַח"כ, (במדבר ה) וַיִּשְׁלַחוּ מִן הַמִּחְנָה כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב וְגו'.

על דיין שמעוות את הדין גזירה שווה פרח

עַל דֵּיין דְּמְקַלְקֵל דֵּינָא, דְּכָתִיב עַל דֵּיין הַמַּעְוֹת אֵת הַדֵּין בָּאִים נִגְעִים כְּמוֹ שִׁכְתוּב עַל עִוּוֹת הַדֵּין שְׁעִנְשָׁם יִהְיֶה (ישעיה ה) כְּאֹכֹל קֶשׁ לְשׁוֹן הַלִּימוּד

היומזי